

11a. Dia Internacional de la Dona

EL DINOSAURE I LA DONA MECÀNICA

Biel Pons

Regidor d'Igualtat de l'Ajuntament de Maó

Cuando despertó, el dinosaurio todavía estaba allí. Aquest text d'Augusto Monterroso, és tal vegada, el microrelat més famós de la literatura universal. Enguany, des de la regidoria d'Igualtat hem tornat a convocar el III concurs de microrelats 100 paraules per la igualtat dins el programa del Dia Internacional de la Dona. Per cert, el microrelat guanyador de l'any passat, de Luisa L. Cortiñas, és una meravella:

«Ella, desde niña, decidió llenar su mundo de tubos y tuercas para sujetar las cosas. Soportó estoica la condescendencia de los compañeros del módulo de FP Fontanería. Cuando comenzó a trabajar, ante la indisimulada sorpresa de algunos clientes, decidió camuflar su pecho bajo vendajes e impostó su voz como mejor pudo. Basta, dijo un día. Resolvió acudir a las visitas vestida de princesa, tutú rosa sobre el mono azul. Desde entonces, una vez reparada la avería, determinó cobrar el doble que cualquier compañero. —Por el espectáculo —decía, con la mejor sonrisa».

Quan parlem d'igualtat, segurament tindreu la sensació que efectivament

Des de les administracions hem d'apostar fermament per una Política Igualitària, en majúscules, per polítiques socials i per les accions afirmatives i concretes

s'ha avançat molt els darrers anys, però que encara queda molt camí per recórrer. I aquest és el mantra que repetim cada any, acompanyat per un reguitzell de tòpics sobre polítiques d'igualtat.

No hi ha dubte que obrim els ulls i que el dinosaure del masclisme continua aquí al nostre costat. Per molt que fem, que comuniquem, encara hi ha una sèrie de valors, en aquest cas negatius, que formen part de la nostra cultura. Els estereotips sexistes sobre la dona, la seva imatge a la publicitat, la feminització de la cura, l'amor romàntic, la bretxa salarial, l'absència de la dona en segons quins àmbits de decisió, la

violència de gènere, el tràfic de blanques... La feina per assolir la igualtat real és immensa i, de fet, de dones mecàniques, n'hi ha ben poques.

Però, i sense anar més enfora, les xarxes socials estan jugant un paper fonamental, de presa de consciència i de denúncia del masclisme i d'empoderament de la dona. Les queixes pel tractament de les dones esportistes als mitjans de comunicació als jocs de Rio de Janeiro conviuen amb campanyes de publicitat que mostren la dona totalment cosificada. Tota una lluita de valors oposats, que hem de fer caure del nostre costat.

A més de necessàries declaracions institucionals, des de les administracions hem d'apostar fermament per una Política Igualitària, en majúscules, per polítiques socials i per les accions afirmatives i concretes. A més, la igualtat ha de ser una qüestió d'estat i, per tant, una prioritat, per la qual cosa cal desenvolupar totes aquelles lleis que afecten de ple la dona. Cal impulsar i reformular lleis com la d'igualtat, la de l'avortament, la llei educativa i la reforma laboral, la llei d'habitatge, la renda bàsica... S'han d'afrontar temes com la imatge de la dona a la publicitat i als mitjans de comunicació, l'empoderament de les capacitats de les dones i un llarg etcètera. Cal defensar, en definitiva, que la precarietat i la invisibilització de la dona, no són qüestió d'una sola llei, sinó de moltes, que no és un assumpte només de les dones, sinó de tota la societat.

DISCULPEN QUE INSISTA

Victoria Lafora
Periodista

A pesar de todas las manifestaciones verbales, golpes de pecho, propósitos de enmienda, de instituciones y representantes políticos, la mejor noticia en torno a la jornada del ocho de marzo y la defensa de la igualdad de género la protagonizaron las mujeres que, durante un mes, han llevado a cabo una huelga de hambre en la Puerta del Sol de Madrid.

Llenas de coraje y solidaridad hacia las víctimas de la violencia machista, han conseguido que veinticinco de sus propuestas para un pacto de Estado sean aceptadas en la subcomisión del Congreso que estudia la materia. Que, ese es otro detalle: mientras las cifras de asesinadas por sus parejas y exparejas crece desde el primero de enero de forma trágica, no existe procedimiento de urgencia para atajar esta lacra. De la subcomisión saldrá un texto, que deberá ser consensuado, pasará a comisión, de ahí a pleno, saltó al Senado y vuelta al Congreso. ¿Cuántas mujeres habrán perdido la vida en el itinere? ¿Cuántas con la condición de riesgo extremo seguirán sin protección y sintiendo el aliento de su asesino en la nuca cada vez que pisen la calle? Tampoco hay ninguna iniciativa urgente para proteger a los hijos de las víctimas, para cambiar la Ley del Menor, para evitar que el maltratador, el presunto asesino, tenga derecho de visita. Y eso que sus señorías han tenido que escuchar esta semana la narración de la inoperancia de la Ley contra la Violencia de Género. Una serie de testimonios atroces de familiares de asesinadas han relatado, en sede parlamentaria, su impotencia frente a una jurisdicción que no ampara a niños y niñas que han visto asesinar a sus madres. La historia de un joven que ha acogido a la hija de su hermana, asesinada por su pareja, y las trabas legales para adoptarla y salvarla de cualquier contacto con su progenitor asesino, provocó un silencio vergonzante entre los legisladores, pero nada más.

❖ LAS CIFRAS bailan (y de seguir con esta violencia desatada este año se romperán todas las estadísticas) pero en torno a cuarenta criaturas se quedan sin madre por culpa de un asesino. Sumando desde 2004, cuando entró en vigor la ley, son casi quinientos. Les queda una ínfima pensión de orfandad, carencia de ayudas sociales, de becas, de tratamientos psicológicos para reescribir su vida.

¿De verdad podemos mirarnos a la cara, sin rubor, sin complejos, mientras consentimos esta lacra social? ¿Podemos describirnos como una sociedad moderna y democrática mientras se registran asesinatos medievales cada día? El manoseado Pacto de Estado contra la Violencia de Género (que nombre más rimbombante para una realidad tan sucia) no puede dormir el sueño de los justos. Si las fuerzas políticas no son capaces de ponerse de acuerdo en un tema tan elemental, tan sin aristas, tan fácil de vender, es que no sirven para la función que les han encomendado los ciudadanos.

30 anys de l'Institut Menorquí d'Estudis

LA MEVA VISIÓ DELS 30 ANYS DE L'IME

Agustí Jansà Clar
Secció de Ciència i Tècnica

La dècada de 1970 va ser una dècada convulsa, plena d'esperances de canvi i de projectes nous. Vaig viure bona part d'aquesta dècada a Menorca i, d'entre les moltes i enriquidores relacions que hi vaig establir durant aquell període, caldria citar Josep Miquel Vidal Hernández. Jo estava en molt bona sintonia amb ell mentre s'anaven gestant en projectes idees com les de l'«Enciclopèdia de Menorca» o l'Institut Menorquí d'Estudis (IME), a les quals ell hi posava gran il·lusió, que jo vaig compartir.

❖ JO DIRIA que les dues idees citades respiraven enciclopedisme, pluridisciplinarietat, voluntat d'aprofitar la riquesa de les investigacions sobre Menorca i, en certa manera, la diàspora d'investigadors

i intel·lectuals fora de l'illa. Tant l'«Enciclopèdia» com l'IME tenien vocació d'aglutinar estudis, matèries, persones i d'apropar la cultura a la societat i fer-la més útil. L'«Enciclopèdia» va néixer a final de la dècada. L'IME no es va poder crear formalment fins a 1986. Vaig tenir l'honor de ser acceptat com un dels membres fundacionals de l'IME, quan ja havia passat, jo mateix, a ser part de la diàspora intel·lectual i científica menorquina. Mai he deixat de mantenir el contacte amb l'IME.

L'IME ha estat capaç d'impulsar grans temes globals, com la Declaració de Menorca Reserva de la Biosfera o la creació de l'Obsam (per a facilitar el control que exigeixen aquesta Declaració o un PTI inspirat en ella). Però, fins i tot des d'òptiques especialitzades, les aportacions de l'IME són moltíssimes. En matèria de meteorologia, que és la meva especiali-

tat, l'IME va impulsar, per exemple, la investigació sobre rissagues, a través de l'encontre d'investigadors, a les Jornades de 1987 i 1989, i amb la posterior publicació de les contribucions. Ha recuperat molt aspectes de la meteorologia històrica menorquina i, en concret, ha contribuït a posar al seu lloc la figura del més gran meteoròleg que hi ha hagut a les Illes, Josep Maria Jansà Guardiola, que, en vida, va ser anomenat el primer membre d'honor de l'IME (1987); després de mort, l'IME va impulsar la publicació d'una recopilació de la seva obra.

❖ LA REGULACIÓ actualment vigent de les denominacions en català dels es-

tats de la mar va ser presentada, a través de l'IME, al Termcat/IEC. El canvi climàtic ha estat tractat a algunes de les Trobades Científiques de la Mediterrània, coorganitzades per l'IME, com el 1990 o el 2013. El tema connex, l'energia, el seu estalvi, les energies netes, ha estat, també, objecte de trobades, de debats... Ara és un tema explícit en la formulació i discussió de les Directrius Estratègiques de Menorca (DEM), on també és ben viva l'ànima de l'IME i hi són actius els seus membres.

